

Vejledning til standardkontrakten

"Samarbejdsaftale mellem ejerydernummerindehaver og klinikejer"

Punkt 1 – Aftalens formål

Formålet med aftalen er at fastlægge parternes indbyrdes forhold i forbindelse med samarbejdet mellem klinikken og fysioterapeuten.

Der er aftalefrihed i Danmark. Det er parternes indbyrdes aftale, der regulerer samarbejdet, og som udgangspunkt kan parterne vedrørende deres indbyrdes samarbejde aftale, hvad de kan blive enige om. Dog kan overenskomsternes bestemmelser aldrig fraviges. Der er således ikke umiddelbart lovregler ud over aftaleloven, der regulerer aftalen, hvis parterne bliver uenige. Derfor er det særdeles vigtigt, at der indgås en fyldestgørende skriftlig aftale for samarbejdet.

Punkt 2 – Aftalens parter

Begge parter i aftalen er selvstændigt erhvervsdrivende med egen virksomhed med deraf følgende pligter og risiko. Der er således ikke tale om et arbejdsgiver-/lønmottagerforhold, hvor arbejdsgiveren kan pålægge lønmottageren pligter, og lønmottageren til gengæld har rettigheder over for arbejdsgiveren, f.eks. i form af løn under sygdom, feriegodtgørelse mv.

Fysioterapeuten har eget ydernummer i regionen, som fysioterapeuten selvstændigt disponerer over. Fysioterapeuten skal registreres hos Erhvervsstyrelsen med et CVR-nr., der skal afregnes B-skat for fysioterapeutens indtægt, udarbejdes årsregnskab og betales lønsumsafgift.

Punkt 3 – Landsoverenskomsterne

Fysioterapeuten er selvstændigt ansvarlig for ydernummeret, så længe aftalen består. Klinikken kan således ikke øve indflydelse på fysioterapeutens udnyttelse af ydernummeret. Det er fysioterapeutens ansvar at overholde overenskomsterne. Fysioterapeuten kan blive pålagt sanktioner, f.eks. bod og fratagelse af ydernummeret, hvis overenskomsterne ikke overholdes.

Punkt 5 – Klinikleje

Fysioterapeuten opbeholder en omsætning for behandling af patienter. Fysioterapeuten betaler en mellem parterne fastsat klinikleje for at kunne benytte klinikkens faciliteter. Der skal indgås særlig aftale herom, hvis der f.eks. betales forskellig klinikleje for forskellige typer af behandlinger på klinikken. Typisk fastsættes kliniklejen for hjemmebehandlinger lavere end for behandlinger på klinikken, da klinikkens faciliteter ikke benyttes til dette.

Kliniklejen bør alt andet lige ligge på et lavere niveau end lejen i en aftale mellem en lejer og en klinikejer, da klinikejer ikke skal have forrentet/afdraget sin investering i et ydernummer, efter som dette tilhører fysioterapeuten.

De mest almindeligt forekommende former for klinikleje er følgende:

Omsætningsbestemt klinikleje

Denne model er den hyppigst forekommende beregningsmetode. Kliniklejen beregnes som en procentdel. "Omsætning" defineres som det beløb, fysioterapeuten omsætter for. Hvis patienterne ikke betaler deres del af honoraret til fysioterapeuten, skal der alligevel beregnes klinikleje heraf.

Differentieret klinikleje baseret på omsætning

Der beregnes en fast klinikleje for et vist omsætningsmæssigt beløb beregnet månedligt eller årligt.

Der kan aftales særlige parametre, som gør, at kliniklejen falder – f.eks. fysioterapeutens særlige kompetencer, erfaring eller gennemførelse af bestemte kurser.

Fast klinikleje

Modellen kan typisk være sammensat således, at fysioterapeuten betaler et fast månedligt beløb i klinikleje. Herefter kan fysioterapeuten frit behandle på klinikken, når det rent tidsmæssigt passer fysioterapeuten – dog under hensyntagen til det aftalte vedrørende brug af klinikkens faciliteter. Det overskud, fysioterapeuten kan generere ved en øget arbejdsindsats, tilfalder således udelukkende fysioterapeuten.

I forbindelse med indgåelse af en sådan aftale skal der tages stilling til, om det er klinikken eller fysioterapeuten, der har forpligtelse/ret til at antage en vikar ved fysioterapeutens fravær, og hvem der skal lønne vikaren samt oppebære eventuelt overskud i forbindelse med vikarens arbejde.

En aftale om fast klinikleje kan blive ensidigt fordelagtig for klinikken, og ufordelagtig for fysioterapeuten, hvis den faste månedlige leje er sat meget højt, og det udelukkende er fysioterapeutens risiko, hvis denne er længerevarende sygemeldt, eller der er nedgang i antallet af patienter. For at dele denne risiko mellem parterne, kan der f.eks. aftales en forholdsvis lav fast månedlig klinikleje, og dertil aftales en forholdsvis lav omsætningsbestemt klinikleje for den resterende del af fysioterapeutens omsætning.

Punkt 6 – Fysioterapeutens rådighed over klinikkens faciliteter

Fysioterapeuten tilrettelægger selv sin behandlingstid på klinikken inden for de tidsrammer, hvor man har adgang til klinikken, medmindre andet aftales. Fysioterapeuten har som udgangspunkt fuld ret til at benytte alle klinikkens faciliteter på de tidspunkter, der aftales.

Hvis klinikken ønsker sikkerhed for, at fysioterapeuten omsætter for et vist beløb eller lignende på klinikken, kan der indgås aftale herom, f.eks. i forbindelse med fastsættelse af klinikleje.

Punkt 7 – Fysioterapeutens fravær fra klinikken

Fysioterapeuten er berettiget til fravær fra klinikken i forbindelse med barsel i henhold til den gældende lovgivning. Det anbefales, at en kvindelig fysioterapeut over for klinikken varsler fravær på grund af fødsel senest 3 måneder inden forventet fødsel. Fysioterapeuten anbefales at varsle længden af fraværet på grund af barsel over for klinikken inden 8 uger efter fødslen.

Som det fremgår af aftalen, skal fysioterapeuten ikke varsle klinikken fravær af 1 dags varighed. Hvis fysioterapeuten planlægger f.eks. at deltage i en uddannelse 1 dag om ugen i en længere periode, skal det dog aftales særskilt med klinikken.

Punkt 8 – Annoncering

Forpligtelsen til at benytte klinikkens firmanavn kan være uhensigtsmæssig, eksempelvis i tilfælde hvor fysioterapeuten udelukkende foretager hjemmebesøg. Fysioterapeuten kan ikke tvinges til at deltage økonomisk i fælles markedsføring for klinikken.

Punkt 9 – Afregning af klinikleje

Det anbefales parterne, at afregning af patientindbetalinger og honorarer fra sygesikringen sker direkte til fysioterapeuten. Fysioterapeuten betaler klinikleje til klinikken, jf. indgået aftale herom.

Punkt 10 – Fordeling af patienter

I en opsigelsesperiode skal fysioterapeuten tildeles patienter i samme omfang som tidligere under samarbejdet. Fysioterapeuten er tilsvarende forpligtet til at behandle patienter i samme omfang som tidligere.

Hvis der er aftalt fast klinikleje mellem klinikken og fysioterapeuten, kan det være naturligt at knytte en særlig aftale hertil om, at fysioterapeuten f.eks. skal være sikret en vis tildeling af patienter for at kunne oppebære en vis omsætning.

Punkt 12 – Interne møder på klinikken

Fysioterapeuten er forpligtet til at deltage i de nødvendige interne møder på klinikken vedrørende koordination af klinikkens drift uden betaling herfor.

Hvis klinikken ønsker fysioterapeutens deltagelse i øvrige arrangementer mv. vedrørende klinikken, skal dette aftales særskilt.

Punkt 13 – Forsikringsmæssige forhold

Fysioterapeuten er selv ansvarlig for at tegne forsikring mv. i forhold til eventuel skade på patienterne eller disses ejendele. Dette kan ske ved tilslutning til den af Danske Fysioterapeuter tegnede erhvervsansvarsforsikring.

Klinikken er som udgangspunkt ansvarlig for eventuel skade, som fysioterapeuten eller dennes patienter påfører klinikens inventar. Det anbefales klinikken at tegne forsikring herfor. Hvis fysioterapeuten har tilsluttet sig Danske Fysioterapeuters erhvervsansvarsforsikring, dækker den dog også sådanne skader.

Punkt 15 – Loyalitet parterne imellem

Begge parter må under samarbejdet have anden beskæftigelse, medmindre der er aftalt begrænsninger herom.

Punkt 16 – Opsigelse/ophævelse

Aftaleloven, som overordnet regulerer nærværende aftale, indeholder ikke begreber som "urimelig" opsigelse eller krav om betaling af godtgørelse herfor, som f.eks. funktionærloven gør. Medmindre andet er aftalt i forholdet mellem parterne (f.eks. aftale om uopsigelighed eller betaling af godtgørelse ved opsigelse), er der ingen juridiske konsekvenser af en muligvis "urimelig" opsigelse, så længe opsigelsen er sket med det i aftalen anførte varsel. Det gælder for begge parter i aftalen.

Uanset de manglende juridiske konsekvenser er det Danske Fysioterapeuters holdning, at opsigelse bør ske på et rimeligt grundlag. Begge parter bør meddele den anden part, hvis man ikke er tilfreds med samarbejdet, så den anden part – om muligt – kan rette op på situationen. Det kan være hensigtsmæssigt på baggrund af en mundtlig samtale at give den anden part en skriftlig redegørelse for grunden til utilfredsheden, eventuelt ledsaget af en frist for parten til at rette op på forholdet. Samtidig bør man gøre opmærksom på, at manglende ændring af det utilfredsstillende forhold kan føre til opsigelse af samarbejdet.

Det anbefales, at opsigelse sker skriftligt. Den anden part bør kvittere for modtagelsen af opsigelsen. En sådan kvittering er ikke det samme som at erklære sig enig i opsigelsens indhold.

I opsigelsesperioden er begge parter som udgangspunkt forpligtet til at fortsætte samarbejdet som hidtil. Som det fremgår af punkt 10 og vejledningen hertil, er der både en ret for fysioterapeuten til at modtage en uændret patientandel og en pligt for fysioterapeuten til at udføre behandlinger i hidtidigt omfang.

Hvis der er tale om "væsentlig misligholdelse", har den ene part overtrådt aftalen i en sådan grad, at man kan sige, at grundlaget for at indgå aftalen er bortfaldet. Konsekvensen af den ene parts væsentlige misligholdelse af aftalen er som udgangspunkt, at den anden part kan hæve aftalen uden varsel. Det vil sige, at aftalen ophører straks. Ophævelse skal ske (skriftligt) over for den part, der væsentligt har misligholdt aftalen. Den part, der retmæssigt hæver aftalen, kan rejse krav over for den anden part om betaling af erstatning, hvis vedkommende har lidt et økonomisk tab.

Hvis man uretmæssigt hæver aftalen uden varsel, kan den anden part være berettiget til at rejse et erstatningskrav til dækning for det tab, vedkommende har lidt.

Som medlem af Danske Fysioterapeuter bør man altid kontakte sekretariatet, hvis man finder, at den anden part væsentligt har misligholdt aftalen.

Det bemærkes, at man straks skal påtale over for den anden part, hvis man finder, at parten væsentligt har misligholdt aftalen. Hvis parten ikke retter op på forholdet, skal aftalen hæves inden for ganske kort tid, da man ellers ved passivitet kan miste retten til at hæve aftalen.

Det er væsentligt, at der i samarbejdsaftalen tages hensyn til, hvem der har bragt patienterne ind i samarbejdet, når det skal afgøres, om patientkartotek og patientjournaler tilhører fysioterapeuten eller klinikken.

Det kan aftales i kontrakten, at patientkartoteket tilhører fysioterapeuten og ikke klinikken. Aftale herom bør blandt andet afhænge af, om det er fysioterapeuten eller klinikken, der primært afholder udgifter til markedsføring. Den part, der afholder den største del af udgifterne, bør også rimeligvis kunne medtage patientkartoteket, hvis samarbejdet ophører.

Patientens journal skal som udgangspunkt opbevares af den behandlende fysioterapeut i 5 år, efter behandlingen er ophørt. For patienten er det imidlertid oftest mest hensigtsmæssigt, at journalen opbevares på klinikken. Derfor er det forudsat i aftalen, at journalen opbevares på klinikken. Patienten skal ved at underskrive en samtykkeerklæring ved behandlingens start på klinikken tiltræde, at journalen opbevares på klinikken og ikke af den behandlende fysioterapeut. Hvis patienten efterfølgende ønsker at få udleveret journalen, f.eks. til brug for behandling på en anden klinik, skal klinikken gøre dette.

Den behandlende fysioterapeut skal tilsvarende efter sin fratreden have adgang til journalen i forbindelse med f.eks. udtalelser eller klagesager.

Markedsføringslovens bestemmelser er gældende, selv om det ikke er aftalt mellem parterne. Det betyder blandt andet, at fysioterapeuten ved aftalens ophør ikke må markedsføre en eventuel ny klinik direkte over for den tidligere kliniks kunder. Markedsføring skal ske bredt, f.eks. til alle husstande i byen/området. Fysioterapeuten må ikke uden aftale med den tidligere klinik bruge kundekartotek eller lignende til markedsføring. Det er den tidligere klinik, som skal kunne bevise, at markedsføringsloven er overtrådt. Fysioterapeuten kan af domstolene blive pålagt at betale erstatning, hvis klinikken som følge af fysioterapeutens overtrædelse af markedsføringsloven har lidt et økonomisk tab.

Punkt 17 – Ændring af aftalen

Ændringer i aftalen kan ske straks, hvis parterne er enige om det. Det anbefales, at ændringer aftales skriftligt, eventuelt som et tillæg til aftalen.

Hvis klinikken f.eks. ønsker at hæve kliniklejen uden fysioterapeutens accept, er det en væsentlig ændring af aftalen. Væsentlige ændringer af aftalen kan ikke ske uden varsel. Klinikken er derfor henvist til at opsig den nuværende aftale med fysioterapeuten og samtidig tilbyde fysioterapeuten fortsat samarbejde på ændrede vilkår. Hvis fysioterapeuten tiltræder de beskrevne ændrede vilkår, træder disse i kraft, når opsigelsesvarslet udløber. Hvis fysioterapeuten ikke accepterer ændringen,

ophører aftalen med udløbet af opsigelsesvarslet.

Punkt 19 – Konfliktåndtering

Danske Fysioterapeuter anbefaler, at parterne ved samarbejdsaftale mellem ejerydnummerindehaver og klinikejer vælger en af de to klausuler. En afgørelse ved voldgift træder i stedet for en retssag, men der er i udgangspunktet tale om præcis den samme type juridiske afgørelse.

Fordelene ved en voldgiftssag i stedet for en retssag er for det første, at en voldgiftssag er fortrolig, og at en voldgiftsret inddrager en faglig ekspertise. For det andet vil en voldgiftssag ved Danske Fysioterapeuters Voldgiftsret typisk være væsentligt hurtigere end en retssag.

Såfremt parterne i kontrakten har valgt voldgiftsklausulen i stedet for ”mediations- og voldgiftsklausulen”, kan parterne alligevel vælge at søge deres konflikt løst efter ”Regler for mediation ved Danske Fysioterapeuters Voldgiftsret”, såfremt der er enighed derom.

Hvis parterne ikke er afvisende over for muligheden af at søge konflikter løst ved mediation, må det dog anbefales at vælge mediations- og voldgiftsklausulen. Forpligtelsen til at forsøge mediation først må forventes at påvirke parterne til at søge konflikten løst på et tidligere tidspunkt end ellers, og alle erfaringer viser, at en tidlig håndtering af en konflikt er afgørende for at skabe mulighed for et fortsat samarbejde eller en aftale om en afbrydelse af samarbejdet med færrest mulige komplikationer.

En tvist er den del af en konflikt, der kan kvalificeres retligt. En behandling af en tvist forudsætter derfor, at der findes bestemmelser i kontrakten, i lovgivningen eller generelle retsprincipper, der kan anvendes af Voldgiftsretten til at afgøre sagen.

En konflikt i en mediation forstås således bredere end en tvist. Uoverensstemmelser, der fx skyldes en uhensigtsmæssig kommunikation, og som tilfredsstillende ville kunne løses ved en dialog og evt. en undskyldning, kan behandles ved en mediation – men ikke ved en voldgift.

Begrebet ”konflikt” er dog anvendt i hele mediations- og voldgiftsklausulen, idet voldgiftsretten ved behandling af en sag, hvor mediationen ikke har kunnet tilvejebringe en løsning, i givet fald vil adskille og behandle tvisten fra den resterende del af konflikten.